

سوال‌های امتحان درس: فارسی (۳)		آموزش و پرورش منطقه جناح	
پایه دوازدهم تجربی و انسانی		دبیرستان حضرت خدیجه (س) کوخرد	
نام و نام خانوادگی:		طراح سوال: حمیرا خشنو	
تعداد صفحه: ۳		تاریخ امتحان: ۴۰۱ / ۱۰ / ۷	
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۹ صبح	
ردیف	سوالات		
قلمرو زبانی (۷ نمره)			
۱	عبارت «مأمور حکومتی شهر که کار او نظارت بر اجرای احکام دین و رسیدگی به اجرای احکام شرعی بود.» در توضیح کدام اصطلاح آمده است؟ الف) داروغه ب) محتسب پ) والی ت) واعظ	۰/۲۵	
۲	واژه «طاق» در جمله «دیوارهای کهن روم که هنوز طاق ضربی دروازه های آن باقی است» با همین واژه در کدام مصراع هم معنی است؟ الف) طاق پذیر است عشق، جفت نخواهد حریف ب) چون ابروی معشوقان با طاق و رواق است.	۰/۲۵	
۳	برای هر یک از واژه های مشخص شده، یک برابر معنایی مناسب بنویسید. الف) دست <u>انابت</u> به امید اجابت به درگاه حق بردارد. ب) در <u>نفیرم</u> مرد و زن نالیده اند.	۰/۵	
۴	املای درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) واصفان حلیه جمالش به تحیر (منصوب/ منسوب). ب) جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر (تیلسان / طیلسان) آبی مدیترانه دوخته شده است. پ) پیرمرد از داخل (کازیه / کاذیه) روی میز یک پاکت کهنه برداشت.	۰/۷۵	
۵	سه مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید. تماشا و نظاره - چریغ آفتاب - سطور و چهارپا - بی خردان سفله - اجین و آمیخته - عساره تاک - اتراق و در جایی ماندن	۰/۷۵	
۶	در هر یک از موارد زیر، املای واژه ای نادرست است؛ شکل درست آن را بنویسید. الف) آن باغ پر از گل های رنگین شعر و خیال والهام، در صوم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد. ب) پس عشق از بحر این معنی، فرض راه آمد.	۰/۵	
۷	نقش دستوری واژه های مشخص شده را در جمله زیر، بنویسید. کز <u>نیستان</u> تا مرا ببریده اند / در <u>نفیرم</u> مرد و زن نالیده اند	۰/۵	
۸	با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. گفت: نزدیک است والی را سرای آن جا شویم / گفت: والی از کجا در خانه <u>خمار</u> نیست؟ الف) کارکرد «را» چیست؟ ب) با توجه به معنا، کدام فعل اسنادی است؟	۰/۵	
۹	الگوی ساخت همه گزینه ها به جز «نهاد+ مفعول+ مسند+ فعل» است. الف) برخی عاشق را دیوانه می پندارند. ب) عشق حقیقی دل و جان را پاک می گرداند. پ) مردم به او دهقان فداکار می گفتند. ت) پروانه، همه جهان را آتش بیند.	۰/۵	
۱۰	نمودار گروه اسمی «دو تخته فرش» را رسم کنید و نوع وابسته وابسته را در آن تعیین نمایید.	۰/۵	

۰/۵	۱۱	نوع هر یک از وابسته های وابسته را در گروه های اسمی زیر، بنویسید. الف) گریه این کودک ب) بانک اعتبارات ایران
۰/۵	۱۲	در نوشته «بدان که از نام های حُسن یکی «جمال» است و یکی «کمال». و هر چه موجودند، از روحانی و جسمانی، طالب کمال اند. و هیچ کس نبینی که او را به جمال میلی نباشد». الف) یک مورد حذف فعل بیابید و بنویسید. ب) مرجع ضمیر «او» را تعیین کنید.
۰/۵	۱۳	در نوشته زیر، یک «نقش تبعی» با ذکر نوع آن مشخص کنید. «رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی. دیوارهای قطور و باروهای دودخورده آن به زبان حال بازگو می کند که ...»
۰/۵	۱۴	مصراع: «جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن» را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید.
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۰/۲۵	۱۵	قسمت مشخص شده متن زیر، بیانگر کدام آرایه ادبی است؟ «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد...»
۰/۵	۱۶	با توجه به ابیات: «تا واره‌ی از دم ستوران / وین مردم نحس دیوماند با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند» الف) شیر سپهر استعاره از چیست؟ ب) مفهوم کلی دو بیت، کدام آرایه را به یاد می آورد؟
۰/۵	۱۷	کدام یک از ترکیب های مشخص شده، مجاز است؟ مفهوم آن را بنویسید. «ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است»
۰/۵	۱۸	بیت زیر را از نظر کاربرد جناس تام (همسان) بررسی کنید. نی حریف هر که از یاری برید / پرده هایش پرده های ما درید
۰/۵	۱۹	در هر یک از موارد زیر، آرایه درست را از داخل کمانک مقابل آن، انتخاب کنید. الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند (تشخیص - تضمین) ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت. (ایهام - تلمیح)
۰/۵	۲۰	آرایه مشترک ابیات زیر چیست؟ محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را
۰/۵	۲۱	عبارت زیر، یادآور کدام مَثَل است؟ از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم، به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.
۰/۲۵	۲۲	نوع گفت و گوی شعر زیر در اصطلاح ادبی چه می نامند؟ نخستین بار گفتش کز کجایی / بگفت از دار ملک آشنایی بگفت آن جا به صنعت در چه کوشند/ بگفت انده خرنده و جان فروشند
۰/۵	۲۳	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) تمهیدات: ب) کویر:
۰/۵	۲۴	کدام گزینه، مصراع دوم بیت مقابل، است؟ الف) بالله کز آفتاب فلک خویتر شوی ب) کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی گر نور عشق حق به دل و جان افتد

۰/۵	بیت زیر را با مصراع مناسب کامل کنید / لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران	۲۵
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۰/۵	در هر یک از عبارات های زیر، مفهوم قسمت های مشخص شده را بنویسید. الف) بوی گلم چنان مست کرد که <u>دامنم</u> از دست برفت. ب) <u>گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست.</u>	۲۶
۰/۵	در بیت «نی حدیث راه پر خون می کند / قصه های عشق مجنون می کند» مقصود از «راه پر خون» چیست؟	۲۷
۰/۵	مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید. «خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است»	۲۸
۰/۵	عین القضا، در عبارت «حیات از عشق می شناس و مَمات بی عشق می یاب» چه چیز را سبب ادامه زندگی می داند؟	۲۹
۰/۵	با توجه به بیت «ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند» منظور شاعر از «مادر سر سپید» و «فرزند سیاه بخت» چیست؟	۳۰
۰/۵	هر یک از مفاهیم زیر، با کدام بیت متناسب است؟ (یک بیت اضافی است) الف) ناپایداری قدرت ب) اشتیاق پایان ناپذیر عاشق ۱) آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد ۲) هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است، روزش دیر شد ۳) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند / کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نام نهادند؟	۳۱
۰/۵	منظور از «سر پر زدن» در عبارت «به قول بیرجندی ها در این دو شهر، تنها، یک سر پری زدیم» چیست؟	۳۲
۰/۵	در بیت های «بشنو این نی چون شکایت می کند / از جدایی ها حکایت می کند کز نیستان تا مرا بریده اند / در نفیرم مرد و زن نالیده اند» منظور مولوی از «نی» و «نیستان» چیست؟	۳۳
۰/۷۵	معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. الف) پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منگر نبرد. ب) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. پ) گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست. ت) فکری ای هم وطنان، در ره آزادی خویش / بنمایید که هر کس نکند، مثل من است. ث) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من. ج) شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته مپسند.	۳۴
۲۰	«حسن تنهای درونم می گوید! بشکن دیواری که درونت داری، چه سوالی داری؟ تو خدا را داری... و خدا اول و آخر با توست... و خداوند عشق است.» جمع نمرات	